

ЗА ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

Пролетарі всіх країн, єдніться!

Рік видання 7-й

№ 36
(204)

18

грудня
1962 року

ВІВТОРОК

Ціна 1 коп.

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

У цьому році на кафедрі інституту прийшов великий загін аспірантів. Майбутні викладачі вузів, науковці наполегливо оволодівають знаннями, готуючись до складання кандидатського мінімуму. На фото: у аспірантській читальні. Іде підготовка до чергового семінару з марксистсько-ленінської філософії.

ОРГАНІЗОВАНО ПІДІЙТИ ДО СЕСІЇ

У цьому семестрі навчання студентів інституту розпочалося в децю ускладнених умовах. Так, в зв'язку з участю на сільськогосподарських роботах, довелося скоротити навчальний час на 6 тижнів для студентів перших курсів, і на два тижні — для другоккурсників. Відповідно до цього і робочі плани на цих курсах зазнали суттєвих змін. Тепер доводиться продовжити термін навчання на цих курсах до 5—20 січня в залежності від кількості екзаменів на потоках, а також зменшити канікулярний період. Проведенню сесії в нормальних умовах заважатиме і те, що з 1 по 20 січня в інституті складатимуть екзамени заочники, студенти загальнонаукового факультету, а також 4 і 5 курсів, які тепер проходять піврічну або однорічну педагогічну практику.

Проте, незважаючи на ці децю несприятливі умови роботи, навчальний план буде виконано; ректорат, деканати і кафедри вживають ряд заходів для успішного проведення зимової екзаменаційної сесії. Цьому питанню було присвячене засідання вченої ради, яке відбулося 14 грудня.

Так проведена велика робота на факультетах по ліквідації академзаборгованостей у студентів, наслідком чого є значне зменшення незадовільних оцінок. Однак, слід сказати, що «двійки» ще залишилися у 9 студентів. Найбільше їх на фізико-математичному факультеті, де ще 5 студентів мають академзаборгованості (з екзаменів).

У питанні підготовки до зимової екзаменаційної сесії деканатом цього факультету проведено загальні збори активу студентів і, можна сподіватися, що справи з успішністю в цьому семестрі покращаться. Такі ж збори готуються і на мовно-літературному факультеті. Складено розклади заліків і екзаменів. Організовано поступове відпрацювання заліків на

В. К. МИТЮРЬОВ,
проректор по навчальній частині.

практичних і лабораторних заняттях, сплановано проведення колоквиумів, контрольних робіт і т. д., зокрема на фізико-математичному факультеті.

Велике значення для успішної підготовки до заліків і екзаменів має налагодження самостійної роботи студентів. Ректоратом у цьому питанні зроблено немало. Так, звільнено для самостійної роботи 2 дні (понеділок, середа), протягом яких немає додаткових занять, гурткової роботи. Затверджено правила внутрішнього розпорядку в гуртожитках і розроблено графік проведення самостійної роботи. Налагоджено нормальні умови для праці у кабінетах і лабораторіях. Таким чином, все тепер залежить від студентів, від їх умінь раціонально використати час, щоб підійти до сесії з міцними знаннями.

Треба відзначити, що особливу увагу питанню організації самостійної роботи студентів надають кафедри психології, дошкільної педагогіки, фізики, російської мови, суспільних наук і деякі інші, в зв'язку з чим і відвідування кабінетів там добре. Так, з 1 вересня ц. р. в кабінеті дошкільної педагогіки працювали 3722 сту-

денти, у кабінеті марксизму-ленінізму — 6147.

Однак, деякі деканати і кафедри недостатньо контролюють організацію і проведення самостійної роботи, а деякі кабінети ще не забезпечені відповідною літературою, в зв'язку з чим немало студентів обмежуються у підготовці до екзаменів тільки конспектами. Незважаючи на те, що майже у всіх кабінетах висять графіки проведення консультацій викладачами, не скрізь вони виконуються.

До заліків і екзаменів залишилося небагато часу. Використати його доцільно, зробити все необхідне, щоб підійти до сесії із глибокими знаннями — ось завдання. З цією метою деканатам і кафедрам потрібно звернути увагу на ліквідацію залишків академзаборгованостей, на своєчасне виконання графіків заліків і екзаменів. Кафедрам суспільних наук необхідно ширше застосовувати практику оформлення заліків за наслідками семінарських занять. Бажано, щоб деканати і кафедри організували для студентів 1 курсів обмін досвідом по проведенню самостійної роботи, а також у справі підготовки до екзаменів. Особливо важливого значення тепер набуває чітка робота кабінетів, лабораторій, читального залу. Все це створить необхідні умови для успішного проведення екзаменаційної сесії.

УВАГА! КОНКУРС!

Редакція газети оголошує конкурс на кращий газетний матеріал. Ним може бути кореспонденція, нарис, оповідання, вірш, репортаж, фото, малюнок. Обов'язковою умовою надісланих матеріалів є їх актуальність, свіжість, вони повинні відбивати роботу і навчання, виховання і поведінку, а також психотип студентів інституту.

Матеріали надсилати в редакцію газети «За педагогічні кадри» під девізом: «На конкурс».

Кращі роботи систематично публікуватимуться в нашій газеті, а результати конкурсу будуть оголошені 5 травня 1963 року.

Встановлюються премії.

РЕДКОЛЕГІЯ ГАЗЕТИ

ХАЙ РОЗУМ ВОСТОРЖЕСТВУЄ!

12 грудня всі ми з великою увагою слухали доповідь Микити Сергійовича Хрущова на другій сесії Верховної Ради СРСР шостого скликання «Сучасне міжнародне становище і зовнішня політика Радянського Союзу». Разом зі всім радянським народом ми аплодували нашому урядові, що твердо і послідовно проводить мудру ленінську політику мирного співіснування — політику, яка відповідає корінним інтересам трудящих нашої країни, інтересам усіх чесних людей землі.

З кубинських подій, говорить М. С. Хрущов, необхідно зробити висновки. Коли б Радянський уряд не проявив потрібної витримки і волі, то неминує б виникла ракетно-ядерна війна, що принесла б людству незліченні лиха і страждання. Марксизм-ленінізм учить: зав-

жди потрібно враховувати місце, час і обставини, в яких доводиться діяти.

Розумні компроміси в політиці — це ленінська політика і її неухильно дотримується Радянський уряд в ім'я забезпечення миру на землі. Але розумні компроміси в зовнішній політиці, у взаєминах з імперіалістичними державами можуть приводити до перемоги справи миру і прогресу лише при умові неухильної могутності Радянської держави.

«Хай розум восторжествує над безглуздями», — проголосив у кінці свого виступу М. С. Хрущов. І цей заклик, безумовно, знайде ширший відгук у серцях всіх трудящих земної кулі, він ще більше згуртує сили миру і прогресу в їх боротьбі за відвернення нової світової війни.

ДОПОМАГАЄМО ПРАКТИКАНТАМ

В систему педагогічної практики тепер введена нова форма — річна стажистська практика, під час якої студенти працюють на посаді вчителів. До цієї важливої події в житті наші студенти, а також кафедра педагогіки і кабінет, готувалися заздалегідь.

Перед від'їздом на місце призначення четвертоккурсники звернулися до нас за консультаціями і порадами, а також за необхідними матеріалами, які можуть пригодитися.

У кабінеті педагогіки за тематикою, затвердженою кафедрою, підбрано матеріали для виховних заходів. Так, укомплектовано бібліотеку на тему «Моральний кодекс будівника комунізму». Крім того, ширше розроблено теми «Про непримиренність до ворогів комунізму», «Про свідомість громадянського обов'язку» і ін. Перед від'їздом на практику студенти мали змогу познайомитися з піонерською тематикою, особливо з розділом «Ступені юного піонера».

Кафедра і кабінет підтримують постійний зв'язок з студентами на протязі всього року. До нас звертаються за літературою, яку ми надсилаємо поштою та через ме-

тодистів. Так, студенти Н. Герасименко, В. Корсун, В. Ткалич, О. Калиновська, які працюють у різних районах Кримської області, одержали літературу і посібники для виховної та методичної роботи. Так само підтримують з кабінетом зв'язок студенти, які працюють у Києві. Це Варивода, Шостак і ін. Нещодавно ми підібрали їм матеріали про листопадовий Пленум ЦК КПРС, на моральній темі.

Допомагаємо ми і в безвідривній практиці. У цьому випадку, як правило, студенти самі приходять до кабінету і тут одержують потрібні консультації у викладачів, користуються необхідною літературою. Частинами гостями у нас бувають студенти Будник, Шапошник, Волков, Кашеева, Марус, Тарашенка, Мельник і ін. З нашою допомогою вони провели нещодавно бесіди на теми «Наша Радянська Конституція», «Твій завтрашній день».

Кабінет педагогіки продовжує роботу над опрацюванням та збором матеріалів, що будуть необхідні для педагогічної практики наших студентів.

Н. КАРПЕНКО,
зав. кабінетом.

До заліків і екзаменів залишилося небагато часу. Появилася робота в читальні, кабінетах, лабораторіях. Особливо великого значення в цей період набувають консультації, які допомагають глибше засвоїти програмовий матеріал. Наш фотокореспондент В. Тимошенко побував на консультації з курсу історичної граматики української мови, яку проводить доцент Андрій Григорович Деркач. Подивіться, з якою увагою слухають майбутні вчителі-словесники роз'яснення і поради викладача.

— Здоров будь, Павле!
— А-а-а! Мишко!
— Мико, це ж ти?!
— Оля! Якиме! Дивіться, це ж іде наша Галиночка!

Протягом години по-молодому лунають юнацькі ймення, вітання. Щирі обійми, поцілунки у фойє Київського педінституту ім. Горького, в цьому вічному молодому форумі юності.

Але стривайте! Яка юність в оцих огрядних жіночках з посивілими скронями, в чоловіків з високими, оголеними в'юком майже до потилиці лобами?

Даруйте, така близькість, рідність, безпосередність у звертанні! Хто ж вони? Може, брати і сестри, а може, друзі, товариші?..

Чотири, п'ять десятків братів і сестер? Чи можливо це?

...Друзі, товариші, брати.... Яка нерозривна єдність, матеріальне втілення священної заповіді Морального Кодексу будівника комунізму!

Хто міг би подумати, що це люди з найвіддаленіших міст і сіл України: зі Львова і Слов'янська, Аккермана і Сум, Вінниці, Полтави, люди самих скромних професій, яких навіть власні діти на людях називають Марією Іванівною чи Миколою Петровичем.

Ось вони, незримі серед сотень інших, невідомі трудівники радянської школи, випускники історичного факультету педінституту 1937 року, які прибули сюди в день 45 річниці Жовтня на товариську зустріч, щоб відзначити 25-річчя випуску, щоб оглянути себе з висоти пройденого двадцятипятиріччя.

Ідуть однокласники — рівні серед рівних: рядові вчителі, завучі і директори шкіл, викладачі вищої школи, кандидати наук, працівники вищих державних і партійних установ.

І кожний тисне руку ініціаторові зустрічі, своєму однокласникові, партійному працівникові Якимі Гавриловичу Невзгляду.

В кожному потиску рук, в радісній усмішці ніби відчувається:

— Слухай, партійний секретарю! Звітую Вітчизні...

Як симфонія радянського буття — ратних подвигів і трудової честі — зливається це звітування невеликої групи людей з історичним буттям Вітчизни.

Трудовою славою увінчаний за 25 років педагогічної праці Римаренко Іван Терентійович, директор середньої школи м. Черкас, заслужений вчитель Республіки, нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, орденом «Знак пошани», медалями «За доблесний труд» і ін.

На грудях його ж земляка Брика Григорія Євдокимовича, вчителя с. Худяки Черкаського району полум'яніє Золота Зірка Героя Радянського Союзу, поруч два ордени Червоної Зірки, орден Вітчизняної війни І і ІІ ступенів і багато медалей.

15 бойових орденів і медалей увінчують княгиня Токаря Олександра Костянтинівна.

Серед бойових орденів і медалей вчителя Іщенка Володимира Нестеровича нагрудний знак «Відмінник народної освіти УРСР», медаль учасника ВСГВ.

Ось вони, вчителі-відмінники, один, другий, десятий, що 25 років навчали і виховували нашу радянську молодь і, разом з тим, гартували в собі якості нової людини, окриленої благородними ідеями комуністичного майбуття!

Тільки на радянській землі, плідній ратними подвигами і героїчним трудом, сміливістю і відвагою, гуманізмом і оптимізмом зростають і стають на новий зріст, велета нові радянські люди!

Святого прибранний стіл там, де колись справляли свій випускний банкет.

Щиро вітає присутніх колишній викладач інституту, нині доцент Київського університету імені Т. Г. Шевченка Є. Є. Енольський.

Ось Бондар Т. згадує друзів, чий імена вічно залишаться в пам'яті кожного. Вшановують пам'ять учителя-комуніста Бойка Г., розстріляного фашистами разом з дітьми, дружиною; Литвина Є. — голову Київського обкому профспілки вчителів, страченого через повішення гітлерівцями; Тихонова Г. — завідувачого Київським міськВНО, що поліг смертю хоробрих в день Перемоги від кулі провокатора. Не один десяток випускників-істориків довоєнних років загинули в боях чи замордовані фашистами.

— Друзі! — говорить Невзгляд Я. — Ми вшанували пам'ять наших товаришів, що одним поривом віддали себе Вітчизні. Ми ж з вами віддаємо себе праці частиночками протягом 25—30 років. Сьогодні ми робимо крок в другу половину сторіччя. Наші знання і вміння, наше життя і почесний труд потрібні народові. Збережемо їх якнайдовше!

Ми і ті друзі, що сьогодні не були з нами і приєднаються до нас, єдиною трудовою сім'єю щорічно будемо гостями на зустрічах в честь 25-річчя випуску молодших наших друзів 1938—1941 років, а в 1966 році прибудемо на зустріч в честь 30-річчя першого випуску істориків.

Ініціативу щорічної зустрічі випускників довоєнних років схвалює секретар парторганізації пед-

інституту Терещенко М., який від імені ректорату, парторганізації і профкому щиро вітає ювілярів.

— Такі зустрічі, — вказує т. Терещенко, — випускників з студентською молоддю інституту сприятимуть формуванню нової людини, скріплюватимуть дружбу і товаришування старшого і молодшого покоління, будуть славною традицією дружби людей однієї професії, що скріпилася в процесі спільного навчання і праці, спільною боротьбою за світле майбутнє, за комунізм.

Спогади й спогади. Їх змінює пісня, пісню змінює спогад.

— Я, — говорить один з присутніх, — однопольчанин з Титаренком В. Пригадую 1941 р. Фашистські зграї йдуть навалом. На наш бліндаж падають бомби, за бомбами снаряди. Земля і дерево, повітря і люди, речі і звук, світло і час злились в якесь страшне рухоме місиво. Я моторошними очима дивлюся на Титаренка. Він спіймав мій благально-проспальний погляд:

— Як не стріляйте, гади, а все-таки буду міністром освіти!

І ми серед смерті, що панувала навколо, зарегадали.

Титаренко — воїн, командир, учитель, завуч, працівник партапарату, дисертант, відповідальний керівник Міністерства культури.

Суть не в збутті його слів. Це був жарт перед наступом смерті, а скільки в цьому жарті оптимізму, неохитної віри в перемогу нашого буття.

У кожного в серці велика віра, втілена партією в стінах інституту. З цією вірою вони йшли в маси, з нею пройшли всі страхотні війни, з нею крокують на вершину нашого сторіччя — в комунізм.

Спасибі ж тобі, інституте, за дружню руку, що допомогла нам зайняти гідне місце у житті!

До наступної зустрічі, друзі!

М. КОВАЛЬ, кандидат історичних наук.
П. ЛИСАК, учитель.

На згадку про пам'ятну зустріч сфотографувалися.

ДО 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ТУТ БУВ НАПИСАНИЙ „ЗАПОВІТ“

У Переяславі (тепер Переяслав-Хмельницький) Тарас Шевченко бував кілька разів під час подорожей по Україні. Вперше Шевченко приїхав до Переяслава у середині серпня 1845 року і зупинився в лікарня А. Козачковського, з яким познайомився ще в Петербурзі.

Дослідники життя і творчості великого поета не дарма назвали одну з сторінок біографії Кобзаря «переяславською осінню». Тут, у Переяславі, в навколишніх селах В'юнище та Козинці поет створив такі видатні речі, як «Кавказ», «Наймичка», «Сретик».

Тут з 24 на 25 грудня Тарас Шевченко написав «Заповіт», в якому закликав народні маси до визвольної боротьби проти гніту царизму і поміщиків.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте.

Побувавши у В'юнищі, Монастирищі та Козинцях, поет з болем у серці записав: «Людей запрягають в тяжкі ярма, орють ліхо, ліхом засівають».

На засланні поет часто згадував у своїх творах та листах про перебування на Переяславщині. У листі до А. Козачковського 16 липня 1852 р. Шевченко писав: «Помніте той чудний вечір, ту широкую панораму, у посередині її довгую широкую фіолетову ленту, а за лентою фіолетовою блискіть як із золота кований Переяславський собор. Кака-то чудна торжественная тишина. Помніте, мы долго не могли

промолвить слова. Пока, наконец, белое, едва заметное пятнышко не запело:

Та яром, яром за товаром.
Чудный вечер! Чудный край и песни дивные».

У грудні 1845 року Шевченко з Переяслава приїжджав у с. В'юнище. Тут він написав твори: «І мертвим, і живим...», «Холодний яр», «Дави до ві псалми», «Минають дні, минають ночі», програмну поезію «Три літа», ліричний вірш «Маленький Мар'яні».

Сумне і непривітне було с. В'юнище за часів Шевченко. Але Великий Кобзар з палкою пристрастю, вірою в перемогу народних мас писав:

Розкуються незабаром
Заковані люди.

Настане суд, заговорять
І Дніпро і гори!

Мрії і сподівання поета здійснилися. Не пізнати тепер Переяславщину, не пізнати людей.

З захопленням Тарас Григорович писав якось в листі до лікаря Козачковського: «Мені тепер здається, що і раю крашого на тім світі не буде, як ті Андруші».

Колгоспники та інтелігенція Переяславщини щороку вшановують пам'ять великого Кобзаря, який з любов'ю описав ті казкові місця природи України.

Зараз у Переяслав-Хмельницькому є історичний музей, відкритий у колишньому будинку Козачковського. Тут, у «Шевченківій кімнаті», зберігається перший рукописний «Кобзар» Шевченка, переписаний від руки невідомим шанувальником творчості поета у 1844 році, тут зберігається оригінал нот

до пісні «Ой, піду я до млина», записаний з уст Марії Степанівни, дружини Козачковського.

Тут, біля будинку Козачковського, зараз росте акація. Чи це правда, чи легенда, але навіть маленькі діти розповідають, що їх було дві і посаджено на знак вічної дружби Шевченка і Козачковського. З роками вони так зрослися, що стали одним деревом. Минає час. Виростають нові пагіні, дерево росте, як і всенародна пошана до великого поета.

Прекрасний край Переяславщина! Як би хотілося ще раз взяти із собою томик безцінного «Кобзаря» і пройти по тих дорогих нам місцях Шевченка, «згадати незлим, тихим словом» великого поета.

В. ТИМОШЕНКО.

Редактор П. ХРОПКО.